

LO SOMENT

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.

LIVIUS FORTIBER REDIA

A la Administració de aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de foraib ibz.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimasr 30 de Desembre de 1902.

ANY XVII

NUM. 4470

Redacció y Administació: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

Reus, un mes 125 s. sis mesos 250 s. trimestre 100 s. Extranger y Ultramar. Anuncis, á preus convencionals.

PASTILLAS SERRA: Son las mellors pera curar la **TOS** y totas las malaltias del aparato respiratori, porque modifigan las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l'ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.

En venen á casa del autor, **FARMACIA SERRA**, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d'Espanya y **FARMACIA NOVA** de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

CHAMPAGNE MIRO Y TARRAGO

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALES BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compania.—Tortosa.—Molt senyors mens: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. Dª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forces; vaig prescriurel-lí l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forces y se li regularisaren las reglas: Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Compania.—Tortosa.—Molt senyors mens: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escròfula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat quantas emul·fants, Catedratich de Barcelona.

Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
Tònic-tebrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Única casa productora pera la exportació á Amèrica

LOT

SE PREN ab ayqua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demans en tots les cafès, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, así per Espanya com pera Amèrica, deuen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.

Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Monterols número 30.

**TEATRE "NOVEDADES" DE BARCELONA
FESTAS DE NADAL Y ANY NOU**

Desde'l 20 de Desembre al 6 de Jener de 1903

En obsequi als forasters y a petició de molts vellons d' aquella localitat.

REPRESENTACIONS EXTRAORDINARIAS

del grandios espectacle cómic líric bailable

EL ANILLO MÁGICO

Presentat ab un luxo desllumbrador.—21 magnificas decoracions.—500 riquissims trajes.—40 ballarines.—100 figurantes.—100 comparsas.—40 coristes.—40 professors d' orquestra.—Banda militar, y la cébre patella absoluta de ball de la Esquella de la Torratxa.

VISCONTI-CAMMARANO

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos

Especial pera vinyas á 13 pts. b. allò. Així os amagades jaleas guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

GRAN REGALO

En la llibreria de Tost Germans se regala un tomo de pren 0'50 pessetas á tots los que hi comprin l' Almanach de la Esquella de la Torratxa.

ARRABAL BAIXA JESUS, 2.—REUS.

DESDE MADRID

(De nostre redactor correspolon.)

Nadal

Poch pensavan los del torn liberal que foren los de l' altre torn quins menjarien, governant, lo gall d' indi de Nadall. Cuán cert es que de vegadas los veïns saben algunes coses mes que's de casa!

Los conservadors se disposan, donchs, a aprofitar la sort y celebrar tranquilament las festas. Fins han deixat de fer, per ara aquella razzia d' empleats que gayrebé sempre caracterisa l' cambi de situació politica, y, ensara que dins de la "combinació", imprent silvelius y mauristas se miran de cuà d' ull, dehuen pensar que després de cap d' any ja tindrán temps de barallarse.

La captura de la familia Humbert ha vindut com l' anell al dit al govern, y al governador civil en particular. Ningú s' ocupa d' altre assumpto que de l' agafada dels francesos, y ha quedat mitjà a recólo del general Botón, qu' amenassava dar forts disgustos, y qui sab si's hi dàrà, a l' autoritat de la província.

En Moret, qu' en ocasions la sab molt llarga, cregué que lo mellor era tractar del joc en tò de broma, fins en lo mateix Congrés, y tingué per convenient no comprometre. Ja sabia l' que feya! Aixis que l' non governador ha volgut fer l' home, y, que's complís la llei, tots hem vist lo qu' ha succehit. Sembla per de prompte qu' ell haja guanyat la partida, se diu després que l' autoritat militar no vol apretar los caragols ni gots, y salta tot seguit la cuestió Humbert y's fa l' silenci:

Com acabarà aquesta campanya "moralisadora"? Ja 'ns ne dirán alguna cosa; 'ns dirán segurament que la sang no arriba al riu.

Los d' en Sagasta, tot just refets de l'estamordiment de llur cayguda, volen demostrar que no ha mort llur partit, y's reuneixen y aseguran qu' estiman al quefes mes que may, y's proposan també disfrutar la Pascua ab alegria.

Los republicans segueixen parlant de l'unió tan desitjada y sempre tan llunyana, y's mateixos carlins escoltan la veu del Señor que 'ls predica la quietut y la pau.

¿Y nosaltres, que fem? Lo que convé a Catalunya, sens dubte, y pot servir de patró a las demés regions d'Espanya. Escursèm distancies, celebrém meetings en que 's posan de relleu las concordanças entre federal y catalanistas, prometém anar a Saragossa a demostrar que la nostra política es de germanor y no de rancuniás, y, com Carnot organisa la victoria, organisém també 'l triomf electoral.

No sé, però ho dubto, que hi haja al mon familia qu' ab més amor a la llar, celebri aquesta hermosa diada, que la família catalana veu acostarse ab joya y recorda ab tendra emoció. Bé fem, donchs, solemnisantla dins del grandiós casal de nostres pares y y travallant pera unirnos en lo sentiment de Patria qu' a tots ha d' escalfarnos.

Fins aquí arriban novas, gens agradosas als polítichs de professió, de l' ingress en la vida y en la lluita política d' elements catalans que 's contentaven fins ara assenyalant a llurs compatriots lo camí de salvació. ¡Bon Nadal per aqueixos elements y pera tots les que parlen com nosaltres y estiman lo que nosaltres estimem!

A cada casa te c'ada hú'l seu pensament en coses de més o menys importancia, però tots son uns a defensar lo patrimoni de tots. Aixis mateix crech jo que 's va acostant lo dia en que, conservant los catalans individualment llur modo de pensar en detalls de poca o molta valua, tindrán una sola y ferma veu pera enaltir y fer respectar l' ideal autonomista que deu guiarlos a tots los fills de Catalunya.

Si, fem Catalunya, y 's podrà fer Espanya. Los qui anyoran l' antiga grandesa catalana de l' Edat Mitja los enamorats dels progresos moderns, aquells qui prenen als Estats Units per patró més o menys admirables y 'ls qui voldrian a la nostra terra fent d' esbill cosmopolita, tots podém trovarnos y entendre 'ns sota 'ls plechs de la bandera de las quatre barras.

Com los alemanys parlan ab respecte idòlatrich del "Vaterland", lluytém pera l' unió de la gran familia catalana, y ab lo centre, ab l' esquerra y la dreta del Catalanisme, constituhim l' ample credo de la nostra doctrina. ¿No governa avuy una combinació de forsas, més o menys afins, en lloch d' un partit, com s' acostumava fins ara? Donchs lo que malament, o a mitjas, han pogut realisar los adversaris declarats o encuberts de l' autonomisme, no ha de ser cap miracle obtenirlo nosaltres si ab ardiment nos posèm a la tasca.

S' apropan altre cop dies de prova, ocasió de mostrar que l' amor dels catalans a la Mare, lluny de defallir, prou més y més vol. Aprofitém l' ocasió, posant de relleu lo sentit práctich que 'ns atribuix tothom. Vingan al Senat y al Congrés representants llegítims de l' aspiració de la terra, sense preguntar-los qui de quina banda han sortit, ni en quin ca-rer se renueixen, ni ab quina ortografia escriuen. Tinguin, pera recordarse aquí tant sols de que son catalans y pera l' bé de Catalunya 'ls han elets, y no trigarà a convence 's la nació y l' Estat espanyol de que tot es impotent contra las lleys de la Naturalesa cuan tot un poble los vol ab entusiasme, y es un sol home pera aixatarlas y ferlas acatar.

¡Que 'l Nadal de demà ho sia també de la nostra vida política en tota sa extensió! ¡Que l' any vinent, en semblant diada, poguem dir qu' a casa nostra no hi ha més qu' un partit, i que 's assegura que 'l President del Consell de ministres, M. Combes exigeix la dimissió del ministre de Marina, Camil Pelletan, qui sembla que bofetejá al almirall Cervais.

ab diferents sentits y un sol objecte, lo gran partit català.

Hem vist, lo primer cop que debó ho hem intentat, trontollarse 'l valiment del caciquisme, y vindre al Parlament curta, però lluïda representació de la política verament catalana. Avuy mateix veyém al govern prescindir —ell sabrà per qué—de l' influencia caciquista en lo nombramiento d' Alcalde de Barcelona. ¿Qué vol dir això? Que trepitjém lo bon camí, l' únic que pot portarnos allí hont volèm anar.

No 'l deixém, seguimlo y engrandimlo, pera que com més vagi més catalans hi puguien cabre, y nosaltres mateixos veurém, ó ho veurán nostres fills, com un poble decidit imposa la justicia dins la llei y recobra, malgrat oposicions de tota mena, lo qu' es ben seu y a la forsa li prengueren y a la forsa li retenen.

La darrera evolució dels Jochs Florals no 's farà esperar. La remor popular anuncia ja l' adveniment de l' Era nova. Escoltan y atenen los dictats de la conciencia pública de Catalunya molts de sos fills, enlluernats fins ara ablo fals esplendor d' un centralisme de vida reflexa, que 'ls ensenyava l' història com a n' ell li convenia, que poch a poch havia lograt fixar la llengua castellana dins de las familias al turrer català y barrejar ab costums de fora las nostres costums.

Pero may pogué aquest centralisme destruir l' ànima del nostre poble, y questa ànima, que comensà llençant guspiras en los cants dels poetas, ha anat exterioritzantse més y més, fins arribar, en forma política, a vessar arreu tresors de feonda energia, penyora que son del reviure complert d' una rassa digna de prosseguir sa historia, ben seva y ben gloriosa, y d' ensenyantar lo camí a mes de quatre pseudo sabis, amichs de parlar de 'l que no entenen.

Avant, donchs! Sense violencies, respectant l' amor sagrat que a altres lleys y altres llenguatges tenen justament altres pobles, germans nostres, aném fent via, encoratjant ab lo nostre aplaudiment als que, d' una ó altra manera, defensan nostra causa, no reculant devant d' obstacles, sense deixarnos enganyar per manyaguerias sovint mal intencionadas, y portant ben alta, may a l' ombra, la senyera de la Patria.

Aquesta es l' hora en que molts espanyols mai informats malconeixen lo qu' aquella veneranda senyera simbolisa. Los hi hem de fer entendre, de bonas en bonas, ab fets més que ab paraules. Hem de convencer al mon, qu'en altre temps no ho ignorava, que Catalunya no ha tingut jamay pacte ab egoismes ruins, ni ab endarreriments inicuos. Hem de lluytar sens treva, en lo tercer ahont se 'ns porti, ja que no sempre podrém triar per la llibertat de Catalunya, recordant, com sempre, que tota imposició es aborrible, y que si la fossa pot sostener modos de ser polítichs durant més o menys sigles, hi ha revindicacions que no poden destruir las bayonetes, y hi ha l' eloquencia de la veritat y de l' amor d' acció més lenta, pero més segura y durable que la de la forsa bruta.

Ara es l' oportunitat de repetir ¡pau en la terra als homes de bona voluntat! Es la que desitjo als llegidors d' aquestes crònicas y als que travallan pel Nadal de Catalunya.

B. SANTOS.

REVISTA DE MERCAT

Casi poden considerar-se nulas las operacions realitzades durant l' última setmana, l' exportació de vins, avellanadas y ametllas ha estat encalmada, no així la d' olis, dels que se'n han embarcat a Tarragona 910 bocoyos y 55 mitjas botas.

Los preus de las avellanadas estan sostinguts lo mateix que lo dels vins que continuan fermes y ab tendencia al alsa. Los demés articles no han sofert variació notable.

Els preus corrents del mercat celebrat ahir foren los següents:

Atmetlla.—Molla de 50 a 54 pessetas los

50'50 kilos. Comuna a 16 a 18 pessetas cortera de 70 litres. Esperansa de 20 a 22.

Avellanadas.—Propietari a 33 pessetas la nova lo sach de 58'40 kilos, porgada a 37, negreta escullida a 42; grà 1. a 55 pessetas y 2. a 53 quintà de 41'60 kls.

Anissats.—Pur de vi rectificat concentrat doble de 19 1/2 a 74 duros la bota de 480 litres. Sencill 17 1/2 a 63. Corrent concentrat doble 19 1/2 a 72 duros la bota de 480 litres, sencill 17 1/2 a 60, duros t. 6 b. Tarragona.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 a 19 pessetas cortera segons classes. Rus a 18 pessetas los 55 kilos, del pais de 13 a 14 pessetas cortera.

Canyas.—San Rafael de 19 a 52 duros la bota de 450 litres, de 18 a 49 1/2 duros ab casco y s. 6 b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 35 a 110 duros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 a 40 a 125 duros, los 500 litres segons marcas Valencians rectificats de 39 a 40 a 130 duros, aragonesos a 128 duros los 500 litres sense casco.

Garrofes.—a 22 rals quintà las novas; y a 36 rals quintà las yellas.

Moresch.—Blanxs del pais a 10 pessetas cortera. Grochs de 11 a 12.

Mistelas.—Negra del camp a 60 pessetas carga. Priorat a 65. Blanxs de 55 a 60.

Olis.—Del camp de 17 a 18 rals cortá, Urgell de 14 a 15 rals. Andalusos de 13 y 1/2 a 13 y 3/4 rals.

Hordi.—de 7 a 7'50 pessetas cortera de 70 litres.

Patatas.—a 5 pessetas quintà.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 8 a 8 y 1/2 rals grau y carga. Verges rosats de 7 a 8. Ensofrats de 7 a 8 Priorat superior a 60 pessetas carga.

Blanxs de 10 a 150 forsa de 8 a 9 1/2 grau y carga. Ensofrats de 18.

Reus, 29 Desembre.

DEL ESTRANJER

Paris 29.

Explosió

Telegrafian de Londres que ha explotat la caldera del torpedero inglés "Tage".

La violència de l' explosió ha produït tan forta sotregada, que set homes de la tripulació cayqueren al mar, morinti ofegats, malgrat los esforços fets pera salvarlos.

La Martinica

Un telegrama de Fort de France anuncia que s' acaba de produhir una nova erupció volcànica a la Montanya Pelada, més que, mercés a las precaucions presas, no hi ha hagut que doldres de cap desgracia personal.

Estat d' en Balfour

Comunican de Londres que l' ministre Balfour que estava fortament atacat de grippe ha entrat ja en lo període de convalescència y que prompte reprendrà sus ocupacions.

La familia Humbert

Lo tren que condutria a la familia Humbert ha arribat ab un retràs de dos horas perque durant lo trajecte s' han romput los frens.

Altra indemnisiació

Diuhen de Berlin que Alemania reclamará a Colombia certa cantitat en concepte d' indemnisiacions.

Preparatius

Los directors de policia han donat las darreres disposicions pera l' arribada dels Humbert.

Carta Autógrafo

Un telegrama de Sofia informa que Lansdorff ha remit a n' Alexandre una carta autógrafo.

Incendi

Telegrafian de Nova York que ha esclatat un terrible incendi a Brooklyn; un capitá, un tinent y un bomber han mort encesos en mitjà de las flamas.

Destitució

S' assegura que l' President del Consell de ministres, M. Combes exigeix la dimissió del ministre de Marina, Camil Pelletan, qui sembla que bofetejá al almirall Cervais.

Peticio

Diuhen de Roma que l' Govern d' Italia ha reclamat al xino danys y perjudicis per l' assassinat de missioners.

Banquet

Telegrafian de Sant Petersburg que la emperatriu de Russia ha ofert un banquet a 2.000 viudas boers, quins marits foren morts durant la guerra del Transvaal.

Tempestat

Un telegrama de Copenhague anuncia que s' ha desenrotllat un fort temporal en los mars Báltich y del Nort.

Se tem que hagin ocorregut naufragis.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 29 de Desembre de 1902

Naixements

Josepha Gili Carbonell. —Antonia Rovira Casas.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Joseph Oriol Plana, 28 anys, Girada 32. —Teresa Rebull Cubella, 17 mesos, S. Lluís 26.

Calendari català

Sant d' avuy.—Sta. Anisia

Sant de demà.—S. Silvestre

Sur lo SOL a las 7 h. y 26 m. y s' pon a las 4 h. 38 m.; sur la LLUNA a las 5 h. 58 m. y s' pon a las 3 h. 51 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus. —Dimarts, Valls. —Dijous, Vendrell y Esplugues de Francolí. —Divendres, Cornellà, Montblanc y Tarragona. —Dissabte, Valls, Vendrell y Esplugues de Francolí.

SECCIO METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia 29 de Desembre de 1902, facilitades per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Baròmetre aneroides	Grau d' humitat	Pluja en 24 h.	Aiguav. en 24 h.	Estat del cel
9	751	71			Ras
15	747	63		25	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS		VEN.	NUVOLS</th
---------------------	--------------	--	------	------------

vera pera haver nomenat Alcalde de questa ciutat persona prestigiosa y agena partits polítics.—President, Joan Cantarell.

En la elecció verificada a la Real Acadèmia de Medicina y Cirurgia de Barcelona pera el nomenament dels socis que han de formar part de la Junta de Govern durant lo bini de 1903 y 1904, han resultat elegits los següents senyors pera les carrechs que a continuació s' expressan:

En Salvador Cardenal, President; en Miguel A. Fargas, Vicepresident; en Anton Sábat, Vice-secretari; en Laureà Aumatell, Tresorer, y en Carles Calleja, Bibliotecari.

Per consums se recaudaren en lo dia deahir pessetas 944'23.

Un dels aconteixements mes notables d'aquests temps, es l'invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit produpte que toona les cabells blanques del color que s'han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salut, ni taqui la pell ni la roba, reproduex lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font, número 13 y a las principals Perfumerías y Perruquerias.

Dipòsit general: J. Uriach y C. BARCELONA

FINALMENT OH LECTORS

Podem anunciar que ha sigut venut lo terrible mal venéreo y sifilitic. Per a detalls llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-vénereo y Roob anti-sifilitic CONSTANCI.

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurredor dels Tribunals

Ha trasladat son despach a la rambla de Sant Joan, número 30-3er. TARRAGONA

SECCIO COMERCIAL

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la piazza de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñf		33'60	
" 69 "			
" 8 dñv			
" vista.			34'08
Paris 90 dñv.			
" 8 dñf.			
" vista.		35'10	35'40
Aix 8 0'0			
Amberes 90 dñv.			
Marsella 90 dñf.			
" 8 dñv.			
" 4 vista.			
Perpignan 90 dñf.			
" 6 dñv.			
Hamburg 90 dñf.			
" 8 dñv.			
" vista.			
Cambi anterior de			
Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.	650	645	
Industrial Farinera.	675		
Banca de Reus de Descomptes y Prestams.	750		
Manufacturera de Cotonas.	100	110	
C. Reusense de Transvias.	30		
C. Reusense de Transvias privilegiadas 5 per 100.	315	325	
Electra Reusense.			
Manicomio de Reus.			

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisió a Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	74'56	Cubas del 68	
Colonial		Cubas del 90	

Orenses	29'	Amortisable	94'60
Norts	57'35	Ob. 5 p %	Almansa 105'12
Alicants	94'10	Id. 3 p %	Françsas 59'37
Vitalici V.	—	Id. 3 p %	Orense 50'75
PARIS	—	MADRID	
Exterior	—	Interior	74'60
— GIROS —			
Paris	85'50	Londres	34'08

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior. —

Portugués. —

Rie Tinto. —

Norts. —

Alicants. —

Se reben ordres pera operacions de Bolsa.

Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

— MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Catisació a Barcelona á las 16 d' ahir

Interior 74'52 BARCELONA

Amortisable 5 p % 94'60 Francs 35'50

Colonial 66'50 Lliuras 34'08

Mercantil — MADRID

Norts 57'30 Interior 74'61

Alicants 93'90 Francs 35'35

Orenses 29' PARIS

Obs. França 21'4 59'50 Exterior 87'40

Id. Almansa 5 0'0 105'12 Norts 202

Id. Id. ayg — Alicants 331

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets estrangers. Girs sobre Barcelona, Madrid y Paris.

— APRENENT

Se'n necessita un en aquesta impremta.

CAMBRA AGRÍCOLA DE REUS Y SA COMARCA

ABONOS QUÍMICHS

La Cambra te a disposició dels senyors socis, abones químics y sas primeras materias, pera la propera sembra, arbrat y vinya. Garantisada sa pureza. Preus de cost. Reus 1er. Novembre 1902.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

EMPRESA HIDROFÒRICA DE REUS

En atenció a que existeixen varias Accions que s'ignora en absolut a qui perteneixen y quins anys no s'han presentat desde fa anys a cobrar lo que per reparto de beneficis anyalment a ditas Accions ha correspost; en virtut de lo acordat en Junta General extraordinaria de 16 de Novembre del corrent any y de conformitat ab lo disposat en l' article 58 del Reglament, se prevé als senyors Accionistas que totas las cantitats que en representació de beneficis corresponents a Accions cuales poseïdors no s'hajin presentat a percibir lo dia 31 de Desembre del corrent los dels anys anteriors, y fins al 26 de Mars de 1903 los del Exercici correant sigui, cualsevolga la anualitat a que tals beneficis corresponen y lo motiu que hagin determinat sa falta de presentació pera el cobro, serán de exclusiva propietat de la Societat y se ingresaran en la caixa social, considerantse total y absolutament caducat tot dret dels interessats al percibidor d' aquellas sumas.

Lo pago de las cantitats que en dit concepte deuenen percibí, ho efectuará tots los dimarts y dissaptes feyners de 11 a 12 del matí lo senyor Tresorer don Pau Abelló y Boada en son domicili del carrer Pi y Margall (abans 1ra. Roser) número 4.

Lo que, pera coneixement y govern dels senyors Accionistas se publica en

Reus a 15 Desembre de 1902.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirujà-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Ma-

drid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et, etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions *sens dolor*. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y empleu de tots los anastichs ayut coneiguts.

Reb à Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarda. A Tarragona tots los demés dies.

Arrabal de Sta. Anna núm. 1, principal.—REUS

CLÍNICA DE MASSATJE

DE P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer,

cantonada al de la Presó.—Reus

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen ràpidas y orprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinetes, Torceduras, Lumbar (llumat), Luxacions, Fracturas Artritis traumàtiques, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgie, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victò), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escriptors, etc.

Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Càlculs renals y hepàtics, etc.

CAMBRA AGRÍCOLA DE REUS Y SA COMARCA

Se convoca a la assamblea general ordinaria a tots los socis de la Cambra, lo dia 28 del corrent mes a las nou de la nit en lo local social carrer de Creu Vermella (Vent) número 24.

Reus 22 de Desembre de 1902.—P. A. del J. D.—Lo Secretari, P. Abelló.

EMPRESA HIDROFÒRICA DE REUS

Al objecte d' atender als treballs pera la conservació de minats y construcció de nous, compra y canvi de canyerias y demés anexos, y de conformitat ab lo disposat en l' article 5nt. dels Estatuts y 39, pàrraf 5nt. del reglament vigent, la Junta general extraordinaria celebrada lo dia 16 del corrent mes y auy acorda:

Reclamar dels socis un dividendo passiu de 1'50 pessetas per acció, cantitat que deurán fer efectiva los interessats en lo domicili del senyor Tresorer don Pau Abelló Boada, carrer de Pi y Maegall, (abans 1ra. del Rosari), número 4, desde las 10 del matí a la una de la tarde de tots los dias laborables, dintre l' plazo de xeixants dies, a contar desde l' de la publicació per primera vegada d' aquest anuncii; en la prevenció de que totes quantas accions deixessin de satisfer dit pagó en lo terme expressat quedarán a favor de la Societat, disminuint lo número de las semeses, y s' entindrà que sos respectius duenys renuncien a tot dret sobre la totalitat de la acció ó accions que en tal omissió incorreixen, conforme a lo previngut en l' article 7t. dels Estatuts.

Lo que, pera coneixement y govern dels senyors Accionistas, se publica lo present anuncii.

Reus 24 de Novembre de 1902.—Per A. de la J. D., lo secretari, Francisco Benavent.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid qu' hi tinguin ó vulguen establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

OBRA NOVA

FLORESCÈNCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

TELEGRAMAS

Madrid 29.

Del Marroc

De Tanger confirmen la terrible desfeta suferida per las tropas del Sultà.

Informes exactes rebuts á Madrid, dihen que l' exèrcit d' Abd-el-Aziz fou avansant sobre Taza sense sufrir grosses pèrdues.

Encara que això se considera com un síntoma de desmoralització de las tropas rebels.

ben prompte's convenceren de que era una estratagema pera donar un cop cert.

En efecte, las tropas rebels deixaren avansar a las del Sultà fins als aduars propers a Taza, y quan aquestes s' entregaven al saqueig y repartiment del botí s' tiraren a sobre, causantlos la gran matanza ab pèrdua de mes de 2.000 homes.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus à Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí;	arribada 8'34 matí
Express 7'05 "	9'14 "
" Mixto 8'41 matí 0004 ab 1'03 trde	"
" Merc. 12'07 "	8'02 nit.
Correu 2'14 trde.	5'24 trde
Mixto 7'14 "	10'19 nit.

De Barcelona à Reus

Surtida Merc. 5'15 matí;	arribada 8'06 trde
Mixto 6'01 "	11'30 matí
Correu 9'47 "	1'05 trde
" Ombs. 12'35 "	5'32 "
Mixto 2'26 trde.	7'11 "
Express 7'26 "	9'38 nit.

De Reus à Lleida

Surtida Correu 8'29 matí;	arribada 11'35 matí
Mixto 6'05 trde.	9'57 nit.

De Lleida à Reus

Surtida Correu 1'50 matí;	arribada 6'59 matí
" Correu 7"— "	2'06 trde
" Mixto 10'05 nit	8'11 matí
" Merc. 0'38 matí	11'27 "
" 6'59 trde	10'15 nit.

De Reus à Saragossa

Surtida Correu 1'55 trde.	arribada 8'55 nit.
" Mixto 7'57 "	6'36 matí
" Express 9'44 nit	3'01 "
" Merc. 3'36 trde.	11'54 nit.
" 5'32 matí	8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba à Casp y lo segon à Mora.

De Saragossa à Reus

Surtida Express 1'50 matí;	arribada 6'59 matí
" Correu 7"— "	2'06 trde
" Mixto 10'05 nit	8'11 matí
" Merc. 0'38 matí	11'27 "
" 6'59 trde	10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon à Mora.

LÍNEA DEL NORTE

De Reus à Lleida

Surtida Correu 8'29 matí;	arribada 11'35 matí
Mixto 6'05 trde.	9'57 nit.

De Lleida à Reus

Surtida Correu 1'45 matí;	arribada 6'59 matí
" Correu 7"— "	2'06 trde

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba à Vimbodi.

De Lleida à Reus

Surtida Mixto 5'28 matí;	arribada 9'29 matí.
" Correu 4'05 trde.	7'09 trde.
" Merc.	1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodi.

De Reus à Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí;	arribada 8'45 matí.
" Correu 7"— "	10'18 "
" Mixto 5'08 "	5'46 "
" Merc. 8"— nit	8'38 nit.

De Tarragona à Reus

Surtida Correu 7'45 matí;	arribada 8'15 matí.
" Merc. 12'22 trde.	1'— trde.
" Mixto 5'08 "	5'46 "

De Reus à Tarragona

Surtida Correu 7'45 matí;	arribada 8'15 matí.
" Merc. 1'45 "	8'38 nit.
" Correu 7'17 "	7'48 "

FERO-CARRIL ECONOMIC

DE REUS Á SALOU

Servei de trens que regeix desde l' dia 29

Setembre de 1902.

Sortidas de Reus al matí 4'10.—10.—A la tarda 4'17.—4'15.

Sortidas de Salou al matí 4'15.—

11'04. A la tarda 4'15 5'32 y 7'40.

Preus: 1'00.—1'10.—1'20.—1'30.—1'40.—1'50.—1'60.—1'70.—1'80.—1'90.—2'00.—2'10.—2'20.—2'30.—2'40.—2'50.—3'00.—3'10.—3'20.—3'30.—3'40.—3'50.—4'00.—4'10.—4'20.—4'30.—4'40.—4'50.—5'00.—5'10.—5'20.—5'30.—5'40.—5'50.—6'00.—6'10.—6'20.—6'30.—6'40.—6'50.—7'00.—7'10.—7'20.—7'30.—7'40.—7'50.—8'00.—8'10.—8'20.—8'30.—8'40.—8'50.—9'00.—9'10.—9'20.—9'30.—9'40.—10'00.—10'10.—10'20.—10'30.—10'40.—10'50.—11'00.—11'10.—11'20.—11'30.—11'40.—11'50.—12'00.—12'10.—12'20.—12'30.—12'40.—12'50.—13'00.—13'10.—13'20.—13'30.—13'40.—13'50.—14'00.—14'10.—14'20.—14'30.—14'40.—14'50.—15'00.—15'10.—15'20.—15'30.—15'40.—15'50.—16'00.—16'10.—16'20.—16'30.—16'40.—16'50.—17'00.—17'10.—17'20.—17'30.—17'40.—17'50.—18'00.—18'10.—18'20.—18'30.—18'40.—18'50.—19'00.—19'10.—19'20.—19'30.—19'40.—19'50.—20'00.—20'10.—20'20.—20'30.—20'40.—20'50.—21'00.—21'10.—21'20.—21'30.—21'40.—21'50.—22'00.—22'10.—22'20.—22'30.—22'40.—22'50.—23'00.—23'10.—23'20.—23'30.—23'40.—23'50.—24'00.—24'10.—24'20.—24'30.—24'40.—24'50.—25'00.—25'10.—25'20.—25'30.—25'40.—25'50.—26'00.—26'10.—26'20.—26'30.—26'40.—26'50.—27'00.—27'10.—27'20.—27'30.—27'40.—27'50.—28'00.—28'10.—28'20.—28'30.—28'40.—28'50.—29'00.—29'10.—29'20.—29'30.—29'40.—29'50.—30'00.—30'10.—30'20.—30'30.—30'40.—30'50.—31'00.—31'10.—31'20.—31'30.—31'40.—31'50.—32'00.—32'10.—32'20.—32'30.—32'40.—32'50.—33'00.—33'10.—33'20.—33'30.—33'40.—33'50.—34'00.—34'10.—34'20.—34'30.—34'40.—34'50.—35'00.—35'10.—35'20.—35'30.—35'40.—35'50.—36'00.—36'10.—36'20.—36'30.—36'40.—36'50.—37'00.—37'10.—37'20.—37'30.—37'40.—37'50.—38'00.—38'10.—38'20.—38'30.—38'40.—38'50.—39'00.—39'10.—39'20.—39'30.—39'40.—39'50.—40'00.—40'10.—40'20.—40'30.—40'40.—40'50.—41'00.—41'10.—41'20.—41'30.—41'40.—41'50.—42'00.—42'10.—42'20.—42'30.—42'40.—42'50.—43'00.—43'10.—43'20.—43'30.—43'40.—43'50.—44'00.—44'10.—44'20.—44'30.—44'40.—44'50.—45'00.—45'10.—45'20.—45'30.—45'40.—45'50.—46'00.—46'10.—46'20.—46'30.—46'40.—46'50.—47'00.—47'10.—47'20.—47'30.—47'40.—47'50.—48'00.—48'10.—48'20.—48'30.—48'40.—48'50.—49'00.—49'10.—49'20.—49'30.—49'40.—49'50.—50'00.—50'10.—50'20.—50'30.—50'40.—50'50.—51'00.—51'10.—51'20.—51'30.—51'40.—51'50.—52'00.—52'10.—52'20.—52'30.—52'40.—52'50.—53'00.—53'10.—53'20.—53'30.—53'40.—53'50.—54'00.—54'10.—54'20.—54'30.—54'40.—54'50.—55'00.—55'10.—55'20.—55'30.—55'40.—55'50.—56'00.—56'10.—56'20.—56'30.—56'40.—56'50.—57'00.—57'10.—57'20.—57'30.—57'40.—57'50.—58'00.—58'10.—58'20.—58'30.—58'40.—58'50.—59'00.—59'10.—59'20.—59'30.—59'40.—59'50.—60'00.—60'10.—60'20.—60'30.—60'40.—60'50.—61'00.—61'10.—61'20.—61'30.—61'40.—61'50.—62'00.—62'10.—62'20.—62'30.—62'40.—62'50.—63'00.—63'10.—63'20.—63'30.—63'40.—63'50.—64'00.—64'10.—64'20.—64'30.—64'40.—64'50.—65'00.—65'10.—65'20.—65'30.—65'40.—65'50.—66'00.—66'10.—66'20.—66'30.—66'40.—66'50.—67'00.—67'10.—67'20.—67'30.—67'40.—67'50.—68'00.—68'10.—68'20.—68'30.—68'40.—68'50.—69'00.—69'10.—69'20.—69'30.—69'40.—69'50.—70'00.—70'10.—70'20.—70'30.—70'40.—70'50.—71'00.—71'10.—71'20.—71'30.—71'40.—71'50.—72'00.—72'10.—72'20.—72'30.—72'40.—72'50.—73'00.—73'10.—73'20.—73'30.—73'40.—73'50.—74'00.—74'10.—74'20.—74'30.—74'40.—74'50.—75'00.—75'10.—75'20.—75'30.—75'40.—75'50.—76'00.—76'10.—76'20.—76'30.—76'40.—76'50.—77'00.—77'10.—77'20.—77'30.—77'40.—77'50.—78'00.—78'10.—78'20.—78'30.—78'40.—78'50.—79'00.—79'10.—79